

**Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

**ФОРМАЛЬНА І НЕФОРМАЛЬНА ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА.
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ**

підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»
Спеціальність: 011 «Освітні, педагогічні науки»
Кваліфікація: магістр освітніх, педагогічних наук; професіонал
з професіонал з управління та експертизи освітнього
простору

Львів 2022

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Кафедра загальної та соціальної педагогіки
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Крива Марія Володимирівна — доцент
кафедри загальної педагогіки та
педагогіки вищої школи,
кандидат педагогічних наук

Програму обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою
факультету педагогічної освіти на засіданні кафедри загальної та соціальної
педагогіки

Протокол № 1 від “26” серпня 2022 року

Завідувач кафедри загальної
педагогіки та педагогіки вищої
школи

_____ (проф. Квас О.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2022 року

Затверджено Вченою радою факультету педагогічної освіти

Протокол № 1 від “31” серпня 2022 року

Голова Вченої ради

_____ Герцюк Д.Д.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2022 року

ВСТУП

Програму вивчення навчальної дисципліни «Формальна і неформальна дистанційна освіта. Інформаційні технології освітнього простору» складено відповідно до освітньої програми підготовки другого (магістерського) рівня спеціальності 011 – освітні, педагогічні науки, кваліфікації: магістр освітніх, педагогічних наук; професіонал з управління та експертизи освітнього простору.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є організація дистанційної освіти та використання інформаційних технологій для організації освітнього простору.

Міждисциплінарні зв'язки: «Педагогіка», «Педагогіка вищої школи», «Сучасні освітні технології, «Основи інформатики».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. **Концептуальні засади організації дистанційної освіти.**

Змістовий модуль 2. **Використання інформаційних технологій у професійній діяльності професіонала з менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.**

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Дистанційна освіта. Інформаційні технології освітнього простору ” є формування професійної компетентності студентів з проблем організації дистанційної освіти та використання сучасних інформаційних технологій для організації освітнього простору.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Дистанційна освіта. Інформаційні технології освітнього простору ” є оволодіння студентами основами знань про сутність, характеристику дистанційної освіти; основні принципи проектування системи дистанційного навчання; структуру дистанційного навчального курсу; основні концепції використання сучасних інформаційних технологій у освітньому просторі; функціональні можливості використання інформаційних технологій в освітньому процесі.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні сформулювати такі програмні компетентності:

Знання:

- визначати сутність, характеристику дистанційної освіти структуру дистанційного навчального курсу, основні концепції використання сучасних інформаційних технологій у освітньому просторі з метою розвитку особистого досвіду та майстерності.

- знаходити рішення щодо стратегії розвитку та умов ефективного проектування системи дистанційного навчання,

- застосовувати системне наукове, критичне мислення для планування використання інформаційних технологій в освітньому процесі для покращення якості і доступності освіти в закладах загальної середньої та вищої освіти та запобіганню кібербулінгу;

- визначати та розширювати знання про процесуальний компонент освітнього процесу – форми, методи, засоби інформаційно-комунікативних технологій.

Уміння:

- застосовувати й розвивати загальні уміння організації освітнього процесу у формі дистанційної освіти;

- добирати різні види інформаційних технологій відповідно до поставлених професійних завдань; користуватися програмним забезпеченням для забезпечення освітнього процесу; оцінювати якість розробленого дистанційного курсу;

- розробляти навчально-методичний комплекс дистанційного курсу; розробляти дидактичні матеріали за допомогою інформаційних технологій.

Комунікація:

Використовувати ресурси та засоби інформаційних та комунікаційних технологій для досягнення управлінських і навчальних цілей, розвитку зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації, створення позитивного іміджу закладу.

Автономія та відповідальність:

Організовувати власну професійну діяльність у системі дистанційного навчання в автономному режимі і в рамках співпраці.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин/ 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади організації дистанційної освіти

Тема 1. Дистанційна освіта в сучасній освітній діяльності

Електронна педагогіка. Електронне навчання. Поняття дистанційної освіти та інформаційних технологій. Характерні риси дистанційної освіти. Принципи дистанційного навчання. Теорії навчання на сучасному етапі розвитку дистанційного навчання (біхевіористичний підхід, конструктивізм, коннективізм).

Мета створення та основні завдання системи дистанційної освіти в Україні. Принципи створення та функціонування системи дистанційної освіти в Україні. Нормативна база дистанційної освіти. Організаційна структура системи дистанційної освіти. Запобігання кібербулінгу у освітньому середовищі.

Організація та розвиток дистанційної освіти за кордоном.

Тема 2. Організація формальної та неформальної дистанційної освіти

Організація здобуття освіти за дистанційною формою. Організація освітнього процесу у дистанційних школах

Форми організації освітнього процесу у неформальній освіті дорослих

Дистанційне навчання у віртуальному університеті.

Технології дистанційного навчання

Тьютор у дистанційному навчальному процесі. Ролі й функції тьютора у дистанційному навчальному процесі. Функції тьютора як режисера дистанційного навчального процесу. Роль викладача як менеджера з питань інформації.

Тема 3. Проектування електронного курсу у формальній і неформальній освіті

Основні підходи до проектування електронного курсу.

Структура і зміст електронного курсу.

Оцінювання якості електронних навчальних курсів. Порядок атестації електронних курсів.

Змістовий модуль 2. Використання інформаційних технологій у професійній діяльності професіонала з управління та експертизи освітнього простору

Тема 4. Програмне забезпечення офісного пакету Microsoft Office

Програмне забезпечення офісного пакету Microsoft Office: можливості використання.

Створення і редагування текстових документів у Microsoft Office Word.

Створення документів за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

Створення і редагування комп'ютерних презентацій.

Microsoft Office Outlook — персональний комунікатор.

Тема 5. Освітні платформи дистанційного навчання

Типологія освітніх платформ.

Функціональність освітніх платформ.

Основні засади проведення навчальних занять на освітніх платформах.

Організація роботи на освітній платформі Google Classroom.

Тема 6. Загальна характеристика платформи дистанційного навчання Moodle. Робота викладача на платформі Moodle

Загальна характеристика платформи дистанційного навчання Moodle (Modular Object-Oriented Dynamik Learning Environment – модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище).

Робота адміністратора системи Moodle. Інтерактивні елементи платформи Moodle.

Можливості викладача при використанні платформи Moodle.

Створення та робота викладача з дистанційним курсом на платформі Moodle. Елементи дистанційного курсу. Додавання діяльності та ресурсів до дистанційного курсу.

Створення індивідуальних завдань. Оформлення та надсилання індивідуальних завдань.

Створення тестових завдань. Виконання тестових завдань

Спілкування учасників освітнього процесу на платформі Moodle.

Тема 7. Інформаційні технології для створення продуктів освітньої діяльності

Інформаційно-пошукові системи, банки даних для добору навчальної інформації.

Програми-генератори ігор.

Програми для створення коміксів.

Програми для створення тестів.

Тема 8. Організація освітнього процесу з використанням соціальних мережеских сервісів

Платформи для створення блогів (Blogger).

Соціальні мережі в навчальному процесі (Facebook, Twitter, LinkedIn).

Платформи для проведення вебінарів (Skype, Zoom).

Програми для створення інтелектуальних карт (X-mind, MindMeister), ліній часу, інтерактивних плакатів.

Віртуальні дошки в освітньому процесі.

3. Рекомендована література

Базова:

1. Андреев О.О., Бугайчук К.Л., Каліненко Н.О., Колгатін О.Г., Кухаренко В.М., Люлькун Н.А., Ляхоцька Л.Л., Сиротенко Н.Г., Твердохлебова Н.Є.. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання. За ред. О.О. Андреева, В.М. Кухаренка. ХНАДУ, Харків:«Міськдрук», 2013. 212 с.

2. Вишнівський В.В., Гніденко М.П., Гайдур Г.І., Ільїн О.О. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів: навч. посібн. Київ: ДУТ, 2014. 140 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_786_40131752.pdf. (дата звернення 25.08.2019).

3. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навч. посібн. / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко; за ред. Гуревича Р. С. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.

4. Костікова І.І. Електронна педагогіка : монографія. Х.: «Смугаста типографія», 2015. 160 с.

5. Морзе Н.В., Глазунова О.Г., Мокрієв М.В. Методика створення електронного навчального курсу (на базі платформи дистанційного навчання Moodle 3): навч. посібник. – К.: 2016. – 240 с.

Допоміжна:

1. Бессалова Т.В. Можливості та перспективи розвитку дистанційної освіти в Україні. *Гілея: науковий вісник*. Київ, 2012. Вип. 60. С. 597 – 600.

2. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 240 с.

3. Булах І. Є., Мруга М. Р. Створюємо якісний тест: навч. посіб. Київ: Майстер-клас, 2006. 160 с. URL: <https://testcentr.org.ua/books/stvoryuyemo-yakisnyy-test.pdf>. (дата звернення 25.08.2019).
4. Гончарова О. М. Типізація засобів сучасних інформаційно-комунікативних технологій за видами інформаційної діяльності. URL: <http://studentam.net.ua/content/view/7699/97/>. (дата звернення 25.08.2019).
5. Дзямучич Н. Використання хмарних сервісів – новий етап у розвитку освітніх інформаційно-комунікаційних технологій. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2014. № 10 (Ч. 1). 64 с.
6. Закон України «Про освіту» від 5.09 2017 року № № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>. (дата звернення 25.08.2022).
7. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій єдиного інформаційного простору системи освіти України : монографія. Авт. кол. В. В. Лапінський, А. Ю. Пилипчук, М. П. Шижкіна та ін.; за наук. ред. проф. В. Ю. Бикова. Київ: Педагогічна думка, 2010. – 160 с.
8. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання : термінологічний словник. Львів : Вид-во “СПОЛОМ”, 2009. 260 с.
9. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>. (дата звернення 25.08.2019).
10. Олійник В. В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях: наук.-метод. посіб. НАПН України, Ун-т менедж. освіти. Київ. : «А.С.К» 2013. 312 с.
11. Положення про дистанційне навчання (затверджено Наказ Міністерства освіти і науки України 25.04.2013 № 466). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0703-13>. (дата звернення 25.08.2019).
12. Ставицька І. Моделі дистанційного навчання. URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1151> (дата звернення 25.08.2019).
13. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання: навч. посібн. Авт. колектив: А. В. Гета, В. М. Заїка, В. В. Коваленко та ін.; за заг. ред. Ю. Г. Носенко. Полтава: ПУЕТ, 2018. 261 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/711366/1/СУЧАСНІ%20ЗАСОБИ%20ІКТ%20ПІДТРИМКИ%20ІНКЛЮЗИВНОГО%20НАВЧАННЯ.pdf>. (дата звернення 25.08.2019).
14. Wedeł-Domaradzka A., Raczyńska A.. Jak skutecznie prowadzić zajęcia na platformie edukacyjnej? Warszawa: Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, 2013. 70 s. URL: <https://spmaliszewo.szkolna.net/public/pliki/plik/poradnikjakprowadzic-1585168186.pdf>. (дата звернення 25.08.2019).

Інформаційні ресурси:

1. <https://classroom.google.com/>
2. <https://www.coursera.org/>
3. <https://www.ed-era.com/>
4. <https://learningapps.org/>
5. <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-rozrobleno-poryadok-viznannya-rezultativ-navchannya-zdobutih-shlyahom-neformalnoyi-taabo-informalnoyi-osviti-v-sistemi-formalnoyi-osviti>
6. <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5d6/fce/f89/5d6fcef894444942610577.pdf>

7. <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: поточне оцінювання; підсумкове тестування; оцінювання практичних завдань; оцінювання індивідуальних завдань самостійної роботи з курсу.